

นาควคฺควณฺณา (มยา วุจฺจเต)

(สตฺถา อีมา คาลา อภาสี)

" สเจ ลเภถ นิปํกํ สหายํ
สทฺธิจํ ภารุวิหาริธีรํ,
อภิกุญฺย สพฺพานิ ปริสุตฺตานิ
จเรยฺย เตนตฺตมโน สตีมา.
โน เจ ลเภถ นิปํกํ สหายํ
สทฺธิจํ ภารุวิหาริธีรํ,
ราชาว รมฺมจํ วิชิตํ ปหาย (จรฺนุโต)
เอโก จเร มาตงฺกฺรณฺเณว นาโค (จรฺนุโต)
เอกสุส จริตํ เสยฺโย, นตฺถิ พาเล สหายตา:
เอโก จเร (จ) , น จ ปาปานิ กยิรา
อปฺโปสสุโก มาตงฺกฺรณฺเณว นาโคติ.

ตตฺถ (ปเทสุ) นิปกฺนฺติ (ปทสฺส) เนปกุกฺปณฺณาย สมนฺนาคตฺน
ติ อตฺโถ.

ภารุวิหาริธีรฺนฺติ (ปทสฺส) ภทฺทกวิหาริ ปณฺธิตฺนฺติ อต
โถ. ปริสุตฺตานีติ (ปทสฺส) (ปฺคฺคโล) ตาทิสํ เมตฺตาวิหาริ สหายํ ลภฺน
โต สึหพฺยคฺฆมาทโย ปากฺกฺปฺริสุตฺเต จ ราคโทสาทโย ปฏิจฺจนฺนป
ริสุตฺเต จาติ สพฺเพว ปริสุตฺเต อภิกฺกวิตฺวา เตน สทฺธิ อตฺตม
โน อฺปฺภุจิตฺตสฺสตี หุตฺวา จเรยฺย วิหเรยฺยาติ อตฺโถ.

ราชาว รมฺมจฺนฺติ (ปททฺวยสฺส) รมฺมจํ หิตฺวา ปพฺพชนฺโต ราชีสิ วิ
ยาติ อตฺโถ.

อิหฺ (อตุลรูป) วุตตํ โหติ: ยถา วิชิตญมิปปเทโส ราชานํ " อิหํ
 รชชํ นาม มหนตํ ปมาทญฺจณํ (โหติ), กิ เม รชเชน การิตเณนา
 ติ (จินฺเตตฺวา) วิชิตํ ญฺจํ ปหาย ตโตว (จณฺโต) มหาอรณฺธํ ปวิสิต
 วา ตาปสสปุพฺพชชํ ปุพฺพชิตฺวา จตุสฺส อิริยาปเถสฺส เอกโกว (หุต
 วา) จรติ; เอวํ (โส ปุคฺคโล) เอกโกว (หุตฺวา) จเรยฺยาติ.

มาตงฺครณฺณว นาคโคติ (ปททวยสฺส) ยถา จ "อิหํ โข อากิณฺ
 โณ วิหรามิ หตฺถิหิ หตฺถินิหิ หตฺถิกุลเกหิ หตฺถิจฺฉาเปหิ,
 (อิหํ) จินฺนคฺคานิ เจว ติณฺณนิ ขาทามิ, (หตฺถิ) โอมคฺคโคมคฺคคณฺจ สาขา
 ภงฺคํ ขาทนฺติ, (อิหํ) อาวิลานิ จ ปาณียานิ ปิวามิ, โอคฺคาหนตสฺส จ
 เม อุตฺตติณฺณสฺส จ หตฺถินิโย กายํ อุปนิจฺฉนฺติโย คจฺฉนฺติ; ยนฺน
 นานํ เอกโกว (หุตฺวา) คณฺมหา วูปกฺกฺโข วิหเรยฺยนฺติ เอวํ ปฏฺฐิสล
 จิกฺขิตฺวา มเตน คมนฺโต "มาตงฺโคติ ลทฺธนาโม อิมสฺมि อรณฺธเ อยํ
 หตฺถินาโค ยฺยํ ปหาย สพุพฺพิริยาปเถสฺส เอกโกว (หุตฺวา) สฺชํ จร
 ติ; เอวํปิ (โส ปุคฺคโล) เอกโกว (หุตฺวา) จเรยฺยาติ อตฺถโ.

เอกสฺสาติ (ปทสฺส) ปุพฺพชิตสฺส หิ ปุพฺพชิตกาลโต ปฏฺฐาย เอกิ
 ภาวาทิตสฺส เอกกสฺเสว จริตํ เสยฺโย โหติติ อตฺถโ.

นตฺถิ พาเล สหายตาติ (คาลาปาทสฺส) "จุลลสึลํ มชฺฌิมสึลํ
 มหาสึลํ ทส กถาวตฺถุณี เตรสฺส ธตฺตงฺคคฺคณา วิปสฺสนาณานํ จตฺตา
 โร มคฺคา จตฺตาริ ผลานิ ติสฺโส วิชฺชา ฉ อภิญฺญา อมตม
 หา- นิพฺพานนฺติ อยํ (คฺโณ) หิ สหายตา นาม.

สา พาเล นิสฺสาเย อธิคฺคณฺตุํ น สกฺกาติ นตฺถิ พาเล สหาย
 ตาติ อตฺถโ.

เอโกติ (ปทสฺส) อิมินา การณฺน (ปุคฺคโล) สพุพฺพิริยาปเถสฺส เอก
 โกว หุตฺวา จเรยฺย (จ), อปฺปมตฺตกานิปี น จ ปาปานิ กยิรา.

